

益母草

YI MU CAO

אחת מהתופעות המדאיגות ביותר, או שמא זוהי דרכה של חוכמת האנושות הלא מודעת, לצמצם את עצמה מבחינת ילודה מול מקום ואפשרות, היא תופעת חוסר הפריון בה נפגשת הרפואה הסינית בצורה שכיחה, ועם מגמת נסיקה חדה כלפי מעלה בשנים האחרונות. נראה כי נשים וגברים מאבדים את יכולתם הטבעית ביותר, וכי הדרך הישירה להמשכיות, מוטלת עתה בספק ולבטח אינה מובנת מאליה כשם שהיה בעבר הלא כל כך רחוק. נכתב ונאמר רבות על קצב החיים, אופי מערכות היחסים שאנו מנהלים עם עצמנו והסובב אותנו, היעדר מנוחה אמיתית, תזונה קלוקלת ואויר רווי ברעלים, שימוש ארוך טווח בגלולות והורמונים שונים, אך פחות נכתב על אותם מצבים בהם כל הבדיקות תקינות, אין עדות לשחלות פוליציסטיות, רירית רחם דקה, ירידה בספירת הזרע, או תנועתיות זרע פגומה ועדיין האישה אינה מצליחה להרות. לעיתים הסיבה היא פשוטה ומתחת לאף, כמו היעדר מודעות לגבי זמן הביוץ המדויק דרך מעקב טבעי או דרך מעקב זקיקים המחבר את האישה לזמן והעיתוי המתאים, או בדיקה של פריון הגבר, אך אלו במקרים הקלים יותר. בשנים האחרונות בעבודתי היומיומית בקליניקה מתגבש זיהוי של דפוס, אשר לבטח לא יחדש רבות למטפלים מנוסים ואולי גם מתחילים, אך לדידי נראה כי הסיבה המקורית נעוצה בתהליך אנרגטי העובר על עולמנו ועלינו כחלק ממנו, ובו ה Yin וה Yang מאבדים בהדרגה (וכזו שקשה לזהות) את

יחסיהם ההדדיים המאפשרים בריאות, איזון והרמוניה. משמע - חוק ה - Yin שבתוך ה - Yang וה - Yang שבתוך ה - Yin . אותם נקודות קטנות בדיאגרמת ה Tai Ji Tu המהוות את ליבת החיים ואת האיזון הדינאמי בתוך כל אדם.

מידע זה מועבר בצורה מדויקת ומעוררת השראה ואחריות, דרך ה Yi Jing – ספר התמורות, המלמד ידע זה דרך ההבנה של הקסגרמה מספר 11 - Tai – איזון ושגשוג, והקסגרמה מספר 12 – Bi – שלילה וקיבעון.

נשים, במיקומן על קו הזמן של ההיסטוריה האנושית, ניצבות בנקודה בה כל מה שאנו מכנים Yang הופך לדומיננטי ושליט בחייהם וזאת על מנת שיוכלו לתפקד בעולם פטריאכלי זה. האישה משתמשת בכוח ה Yang הנסמך ונישא על מצע ה Yin ובכך מכלה אנרגטית את הקשר עם המקור הקדמוני של כל ה Yin והיצורים החיים – הרחם.

כמובן שלכל אורך ההיסטוריה האנושית אלו בדרך כלל הנשים שעליהן היה מוטל עול העבודה הרבה. בזמן שהגברים יצאו למסעותיהן, נדרשו הנשים לדאוג לכל תנאי החיים – מעבר לילודה וטיפול בילדים חובתן הייתה גם סחיבת המים, בניית הבתים, הכנת האוכל, תפירת הבדים והכנת התרופות. פעולות אלו דורשות מהאישה את כל ה Qi שבאמתחתה ומשאירות אותה ריקה.

מעבר לכך נראה כי המין האנושי מאבד בהדרגה קשר עם היקום הסובב ועוטף אותו. רק שכחה כה גדולה מובילה את המין האנושי להכחיד עצמו בעיניים "פתוחות" וביודעין.

רוב הנשים בימינו מאבדות (כפי שיפורט בהמשך, ובהקשר לצמח Yi Mu Cao) בהדרגה את אותו קשר טבעי עם המחזוריות החודשית הברורה להן מרגע קבלת הווסת. נראה כי הקשר עם מחזוריות הלבנה על הגאות והשפל באישה, הולך וניתק בקצב הדרגתי.

כיום נראה גם כי מעבר לכל אלו, מתמודדת האישה עם בעיה בה לא נתקלה בעבר וזו להבנתי נעוצה בפגיעה עמוקה ברמת ה Yin ובאינטראקציה הפנימית של Yin ו Yang בתוך הרחם, אשר הפכה ממצב של שגשוג (הקסגרמה 11) ופריון, למצב של שלילה וקיבעון וחוסר פריון (הקסגרמה 12).

תהליכים אלו מיוצגים באשה בעיקר דרך :

ערוץ ה Bao Mai והקשר אל הלב, האש והרוח השמימית המייצגת את כוח ה Yang.

וערוץ ה Bao Luo והקשר אל הכליות, ה Jing וה Yuan, איכות התמציות העדינות, הנחישות והרצון המייצגים את כוח ה Yin.

היפוך אנרגטי זה, ממצב של שגשוג – משמע חיבור אל ה Shen ואל השאיפה הטבעית של החיים,

כך שכוחו של היאנג שוכן ביין וכוחו של היין שוכן ביאנג - (הקסגרמה 11), אל עבר מצב של

קיבעון ושלילה בו היאנג שוכן ביאנג והיין שוכן ביין - ☰ (הקסגרמה 12) , מוביל למצב עמוק של ניתוק בו האישה מפסיקה למעשה לזהות חלקים מעצמה ומאבדת קשר עם מהותה , דבר הקשור בתפיסה הסינית לכוח היצירה :ה- Heaven יולד את Earth אשר יולד את Men, ולא ציר התחזוקה בו האדם נמצא בין Heaven ל Earth, וכתוצאה מכך לפגיעה בסיסית ביכולת יצירת חיים חדשים. במינוח של ימינו מופיעה לרוב המילה סטגנציה, הבאה לתאר מצב של חוסר קשר, היעדר כיוון ופגיעה בתנועה הטבעית של זרימת ה Qi והדם באדם.

הכליות הן נשאיות ה Jing – תמצית החיוניות הפנימית ביותר. החוכמה, הנחישות, המתח הראשוני בין Yin ל Yang המעניק את כוח הרצון לנוע כצורת המים, הינם כולם הכרחיים על מנת לשרת את הרחם.

לכליות אנרגיה עמוקה של מתכת, כשמתכת זו הופכת פתולוגית עקב חוסר איזון ב Yang Ming באיכות ה - Po ובמתכת (כאם המים) - מימד הצרכים ההישרדותיים שלנו (שרק הולך וגדל..), מתרחשים בגוף שני תהליכים פתולוגיים:

הראשון שבהם הוא כיווץ של הכליות וכל מערכת המים בגוף. והשני הוא תהליך של Reverse Ke Cycle בו המתכת ושכבת ה Yang Ming מכווצת ומגבילה את האש וספציפית את ה Shen, כך שמידע ה Shao Yin - ליבת הגוף ואקלים האש האמון על יצירת החיים, נחסם.

על פי תורת ה Tian Gan Di Zhi (תורת הגזעים השמימיים והענפים הארציים) לאדם מהות ראשונית המרכיבה את ליבתו השמימית וזהו הגזע אשר בניגוד לתצורתו בארץ, שורשיו הם בשמיים. כמו כן לאדם מרכיב אישיותי הקשור לענף הארצי, זה היוצא מן הגזע ופניו אל הארץ. בימינו ניתן לזהות, (אמנם בצורה כללית אך ברורה למדי) ברקע פתולוגיות שונות ומגוונות, דפוס של ניתוק מהגזע והשתלטות חלק הענף על מבנהו של האדם.

מבלי להפחית בכבודו, תהליך זה מאז ומתמיד היה נחלתו של הגבר שלא היה ועודנו, עסוק במי הוא, אלא פעל ופועל מתוך דחף אותו אנו מכנים בחשיבה הסינית - Yang . אך כיום אנו ניצבים בנקודה בה ה Yin מתקשה לזהות את עצמו כ Yin וכתוצאה מכך יכולת ההכלה הקמאית של האישה, אותה יכולת ייחודית וטבעית המאפשרת ליצור חיים, נראית רחוקה יותר ויותר .

כיום בכל דפדוף בעיתון או באינטרנט אנו עדים לסדנאות למכביר המלמדות את הדרך למציאת האישה הפנימית, או חיבור לנשיות, או העצמה נשית וכו'... סדנאות אלו תופסות תפקיד חשוב והכרחי אך כזה הנובע מתוך צורך הישרדותי של המין האנושי בהמשכות, מתוך אותו צורך לחזור אל

נראה כי הפכנו מורכבים מדיי.

חשוב להבהיר ולזכור שתהליך זה על אף שמכונה פתולוגי, נראה גם כמעין איזון טבעי של קצב היקום ואנו כמרכיבים חלקים ממנו, ולא קשור לאשמה או האשמה מסוג כלשהוא. כתיבת מאמר זה נובעת מתוך התבוננות אישית ועל סמך ניסיוני האישי בלבד בקליניקה. במאמר בחרתי להתייחס לצמח ייחודי במינו (אשר משרת אותי בצורה פרקטית ביותר) בצורה מעט שונה מהמקובל ולשים את הדגש על שמותיו, צורתו ואיכויותיו. לנסות להעביר כיצד תכונות אלו מאפשרות לאישה ליצור קשר מחודש עם מהותה, תוך כדי הסרת הקיבעון והשלילה ויצירת שגשוג ותנועה מחודשת בחיים. תמיד מדהים אותי מחדש לראות כיצד צמח בודד נושא בחובו עושר כל כך גדול ואפשרויות שללא חקירה אישית, סביר להניח שלא היו מתגלות. לא בכדי נחשב צמח זה על פי התפיסה הסינית הקלאסית לצמח ראשוני וחשוב ביותר לטיפול בפריין. המאמר יכלול בתוכו ניתוח מעמיק של הצמח Yi Mu Cao תוך כדי מתן דגש להבנת השמות הסיניים, הקשר אל ספר התמורות ואל קלאסיקות עתיקות המאפשרות להבין לעומק את מהותו הרפואית של הצמח בייחוד בהקשר לפריין ויצירת חיים.

מתוך ספר התמורות

" BAO XI (FU XI) הלך לעולמו וקם SHEN NONG

הוא בקע עץ ועשהו לעת,

כפף עץ ועשהו למחרשה.

כך הורה לעולם את יתרונותיהם של החרושה \ בקיעת האדמה וניכוש העשבים,

הוא נטל זאת מן ההקסגרמה 益 YI (הקסגרמה 42 ䷗ מתוך ה - YI JING).

ספר התמורות פרק ב מתוך ה Da Tuan חלק 2 (מתוך ה Ten Wings) בתרגום יורי גראוזה

ציטוט זה מלמד אותנו כמה דברים חשובים ועמוקים :

神農, SHEN NONG המוכר גם כקיסר שושלת Yan 炎帝, או קיסר חמשת הדגנים 五穀先帝, הינו

אבי החקלאות ולו מיוחסת יצירת המטריה מדיקה הראשונה המכונה:

קלאסיקת שורש הצמחים – SHEN NONG BEN CAO JING.

הציטוט ממשיך ומלמד כי SHEN NONG שאב את הידע מתוך

ה YI JING וביתר פירוט מתוך ההקסגרמה הארבעים ושתיים – YI .

הצמח YI MU CAO נושא את הסימנייה YI וכפי שצוין קודם לכן, במאמר זה יושם הדגש על הקשר בין

ה YI JING, ה – SHEN NONG BEN CAO JING, והמידע האטימולוגי העמוק והמוצפן בסימניות

הסיניות השונות תוך כדי ניסיון להבין יותר לעומק את סגולותיו הרפואיות של צמח מיוחד זה.

Yi Mu Cao / Herba Leonuris Heterophylli

מקור בו הופיע לראשונה :

Shen Nong Ben Cao Jing – שושלת Han המאוחרת, וה- Tu Jing Ben Cao מאת Su Song

Song שנת 1061

שמות סיניים :

Da Zha \ Yi Ming \ Kun Cao \ Yi Mu Cao.

משמעות השם הלטיני :

השם leonuris הוא נגזרת של המילה הלטינית Leon – אריה, יחד עם

המילה Oura שמשמעותה הוא זנב. שם זה נגזר מדמיון צורתו של הצמח ובעיקר גבעוליו ופרחיו

לזנב האריה.

משפחה :

משפחת המנטה \ Labiatae

חלקים בשימוש :

עלים (מכונים Xi Ye Yi Mu Cao והכי נפוצים לשימוש רפואי), **גבעול** (מכונה Jing Yi Mu Cao),

פרחים (מכונים Bai Hua Yi Mu Cao) **זרעים** (מכונים Chong Wei Zi).

איזור:

הצמח גדל בכל רחבי סין בסביבה מגוונת, מעמקים ומקומות עם צמיחת עשב נמוכה עד

להרים בגובה של למעלה מ- 10000 מטר.

גדילה והתרבות:

הצמח גדל לגובה של 1 עד 2 מטר, ולרוחב של 0.5 עד 1 מטר. הוא אינו זקוק למים רבים או לשמש מלאה וגדל היטב לאור הירח ובסביבה מוצלת. הוא משגשג בצורה הטובה ביותר באדמה עשירה, חמה ולחה כאשר הקלאסיקה מתארת שגשוג של הצמח ליד מקורות מים, מעינות וביצות. פרחים רבים בצבע לבן וורוד וסגול פורחים בחודש יולי עד לחודש ספטמבר, אך במקומות עם אקלים חם מאוד, הפרחים יפרחו מחודש אפריל ועד מאי, לפני שיא החום. הזרעים מבשילים מחודש אוגוסט ועד ספטמבר. להתרבות מניחים את הזרעים באדמה באביב המוקדם ולאחר 10-15 יום הם נובטים.

קציר והכנה :

כל הצמח נקצר בקיץ המאוחר או בתחילת הסתיו, כאשר הוא בפריחה מלאה. הקלאסיקה מציינת כי זמן הקציר הנכון הוא רגע לפני הפריחה המלאה, אך כשהעלים מבלבים. הצמח כולו נעקר, את השורשים חותכים והגבעול עם העלים מיובש בשמש. לאחר מכן חותכים את הצמח לחלקים קטנים יותר על מנת לאחסנו בצורה נוחה.

הצמחים הצעירים והעדינים יותר ואלו בעלי מספר העלים הרב ביותר, הם אלו שנבחרים למטרות שימוש רפואי.

מועד קציר על פי הקלאסיקה :

בעת העתיקה השנה חולקה ל 24 תת מקטעים – המכונים תקופות שמשיות. החלוקה היא לשמונה תקופות של Jie (פרק הבמבוק) המבטאות מפרק ועיבוי אנרגטי. אלו תקופות משמעותיות עם אנרגיה מועצמת, חזקה ומשמעותית. כמו כן ישנם 16 תקופות Qi – תקופות אנרגטיות. לכל תקופה שם ופרק זמן המצביע על האנרגטיקה של אותם זמנים. בזמן עבר שימשו תקופות אלו מידע חשוב ומכריע לגבי האקלים הדרוש ושינויו בעת הגידול חקלאי, וגידול של חיות ביתיות בחוות.

זמן הקציר של Yi Mu Cao מתחיל מיד לאחר שיא הקיץ בשתי תקופות Qi המכונות "חום קטן" ו "חום גדול" המתארות את חודש יולי והענף הארצי Wei – 味 (המתאר את הטעם). בסימנייה רואים את העץ בשיא התפתחותו, זהו החודש של אדמת הקיץ בו יש הרבה פירות וטעמים בטבע. זהו זמן שליטה אנרגטית של המעי הדק האמון על קבלת השפע והנתינה הגדולה.

תקופות אלו מסמלות את תחילת כניסת איכות ה Yin הנסותרת לאחר שיאו של ה Yang ולכן למעשה מכילה תקופה זו כוח אנרגטי ייני טהור. הקציר נמשך עד לסוף תקופת ה Jie "תחילת הסתיו" – זוהי עדיין תקופה חמה, אך ניתן לחוש כבר את ה Yin. התקופה מסמלת העצמה

של יאנג אך עם מקום ייני, כאן כלי הקיבול כבר קיים על מנת לספוג. בחודש אוגוסט שלפוחית השתן היא הדומיננטית ומתארת את תחילתו של Qi המים.

בעת העתיקה השימוש במידע של הלוחות הסולאריים והלונאריים, ושיטת השימוש במפת ה - Tian Gan Di Zhi תוך כדי הבנת המחזורים השונים, בעיקר מחזור 60 השנים, הייתה הכרחית לשם הבנת השימוש בצמחים לשם רפואה פנימית. מידע זה מועבר בצורה ספציפית ומדויקת בפרקים 71-71 של ה Su Wen.

תפקידים עיקריים :

צמח חשוב לטיפול בפריזון, מניע דם, מווסת את המחזור והווסת, משתן ומפחית רעילות.

אטימולוגית הסימנייה 益 YI :

בצורתה העתיקה 益 ניתן לראות בחלק העליון של הסימנייה את:

טריאגרמת KAN – טריאגרמת המים, הגשם והירח.

למטה מופיעה הסימנייה MIN - 艮, אשר משמעותה הוא כלי הכלה .

לרוב מופיעה סימנייה זו בטקסטים עתיקים כמשמעותה הוא דם – Xue - 血 (בתוספת הקו העליון) או

ככלי המשמש את בני האדם בעת העלאת קורבן בעת העתיקה.

על פי ניתוח סימניות עצמות האוראקל עולות משמעויות שונות:

- כלי למים על מנת לשקף את אור הירח
- כלי להכלת מי הגשם
- כלי אגירה של מים
- כלי ממנו נשפכים מים
- כלי לשטיפת ידיים
- כלי לאידוי מים
- כלי בישול

משמעות כללית – יתרון \ שפע \ העצמה \ תוספת \ כבוד \ וויסות \ אפקטיביות הקורבן \ יכולת ניבוי

כוונה \ רמה גבוהה \ זרימה \ זרימה שופעת.

ספר התמורות מתרגם סימנייה זו כ - התווספות \ גידול \ עיבוי \ שפע

המילון העתיק - SHOU WEN JIE ZI קושר סימנייה זו אל הסימנייה 意 YI (היבט ה SHEN של האדמה

השוכן בתמצית הטחול) אשר משמעותה הוא כוונה \ רעיון \ דימוי \ ותשומת לב, כזו אשר נדרשת

בתהליך המקודש של העלאת הקורבן והמנחה לאבות הקדומים.

כמו כן מקשר המילון העתיק את סימנייה זו לסימנייה 易 (אותו YI של ספר התמורות – YI JING) אשר מקורה האטימולוגי הוא - לטאה \ זיקית \ תמורה \ ראש עם ארבע רגליים. הסבר נוסף ועתיק יותר מבאר כי השמש והירח יוצרים את YI וכך קושר את משמעות ה YI של Yi Mu Cao לבהירות (הסימנייה Ming המורכבת מחיבור סימניות השמש והירח - 明), ולראייה – על שום התפיסה הסינית העתיקה כי העיניים מייצגות את שני המאורות, עין שמאל – שמש, ועין ימין – ירח, מה שמאפשר לנו להבין מדוע סימנייה זו קיבלה גם את המשמעות של יכולת ניבוי וכמו כן את השם הסיני 益明 – Yi Ming.

משמעות הסימנייה המודרנית-益:

מים הזורמים מהכלי, לעיתים עודפים, שופעים ומצטברים בתחתית הצלחת.

ניתוח המידע האטימולוגי :

טריאגרמת 坎 KAN ䷜ על פי 魏伯陽 WEI BO YANG (אלכימאי ורופא משושלת HAN המזרחית, מחבר הספר החשוב והעמוק 参同契 CAN TONG QI בשנת 142 לספירה, וזאת בסמוך למילון ה - SHOU WEN JIE ZI שנכתב בסביבות 121 לספירה) וכמו כן, ד"ר ואן ביון אשר למד מן המורה WU WEI PING וכיום מלמד זאת רוני ספיר, היא הטריאגרמה של הקיבה והגזע השמימי החמישי WU.

בציטוט מן הספר CAN TONG QI ניתן לראות גם את הקשר המדויק אל התמצית של הירח :

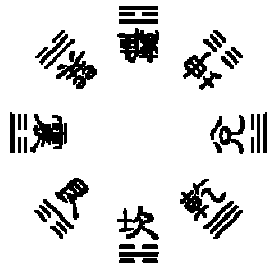
" 坎戊月精 Kan wu yue jing "

תרגום : "טריאגרמת KAN והגזע השמימי WU הם תמצית הירח".

הירח מייצג את ההיבט הייני של השמים (לעומת ומול השמש).

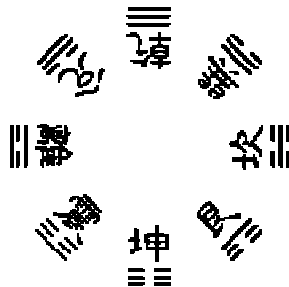
טריאגרמת KAN ממוקמת על שני צירים שונים בהתאם לדגמים של ה HE TU וה LO SHU TU, וכמו כן על פי שני הסידורים של הטריאגרמות :

השמים המאוחרים - 后天八卦 Hou Tian Ba Gua מאת WEN WANG :

בדגם זה טריאגרמת KAN ממוקמת על ציר צפון דרום, כשהמיקום הוא בצפון ולכן מייצגת את המים את הירח ואת שיא ה YIN. תפיסה זו מסבירה את התפקיד הפרקטי של הקיבה כשער הנוזלים ומרכיב מהותי בהזנת הכליות.

בדגם השמים המוקדמים - Xian Tian Ba Gua 先天八卦 מאת BAO XI (FU XI)

הטריאגרמה ממוקמת על ציר מזרח מערב, בנקודת המערב ומייצגת את יום שוויון הסתיו. דגם השמים המוקדמים הוא דגם שמימי המתאר תהליך אוטופי של איזון. בדגם זה האש והמים הם הצפון דרום – ציר היצירה והאדמה היא המזרח מערב – ציר החיים.

המעבר מציר מזרח מערב לציר צפון דרום מתאפשר בזכות החיבור עם טריאגרמת LI המייצגת את האש ואת איבר הטחול. המהפך בחיים אלו (השמים המאוחרים) קורה בזכות מרכז האדמה וכדור הארץ, אשר באדם מתבטאים דרך הקיבה והטחול.

זהו ההיפוך מאותה תמונת מראה אוטופית (שמים מוקדמים), אל התמונה המשולבת של חמשת התנועות - WU XING במהלך ארבעת העונות, והתייחסות ממוקדת אל מרכז האדמה באדם בחיים אלו.

תפיסה נוספת משייכת את טריאגרמת Kan אל פאזת המים ובספר התמורות נכתב כי הטריאגרמה שולטת על האזניים, ומכאן הקשר אל הכליות, כאשר בדגם השמיים המוקדמים מיקום הטריאגרמה במערב מתאר את המתכת – האנרגיה העמוקה של הכליות. ובדגם השמים המאוחרים המיקום הוא בצפון – מיקום המים.

אטימולוגיית הסימנייה חושפת את הקשר בין הירח אל הדם ומכאן גם משמעות וויסות מחזוריות הדם

של האישה בהתאם למצב הירח. גם לקיבה וגם לכליות תפקיד מכריע וחשוב בהיווצרות הדם. כמו כן על פי יחסי ה Unlike Qi (תורת הגזעים והענפים) הקיבה והכליות הן ביחסים ישירים וצמודים – הגזע החמישי והעשירי, וקשורים ישירות אל ה Tian Gui "טל השמים"- ווסת האישה.

אם נביט בציטוט השלם מתוך ה CAN TONG QI נבחין בכל ההקשרים הללו :

坎戊月精 *Kan wu yue jing*

離己日光 *Li ji ri guang*

日月為易 *Ri yue wei yi*

剛柔相當 *Gang rou xiang dang*

土旺四季 *Tu wang si ji.*

התרגום המלא:

"טריאגרמת KAN והגזע השמימי החמישי WU (ST) הם תמצית הירח,

טריאגרמת LI והגזע השמימי ji (SP) הם ההקרנה של השמש,

השמש והירח יוצרים את YI (אותו YI של YI JING)

היציב והרך מאוזנים ,

האדמה משגשגת בארבעת העונות ."

האדמה, היא אשר אמונה על התנובה והשפע ועל התבואה אשר הוצגה כקורבן במהלך ארבעת העונות, כל עונה ותבואתה. הירח מייצג את היבט ה Yin ביקום ומכונה בסינית Tai Yin (כשם השכבה- היין הגדול). כאשר תמצית הירח מוכלת בתוך כלי, מיד עולה הקשר אל ה Tian Gui "טל השמים" המתואר ב Su Wen ומבטא את הווסת של האישה. הכלי – Min אשר תואר כמרכיב מהותי בסימנייה Yi, מתייחס אל הרחם ואל הדם. הירח ותמצית הירח קשורים למחזוריות המים ביקום ובאישה ומכאן גם למשמעות שצוינה קודם לכן – וויסות, זרימה שופעת, שפע .

הגזע השמימי העשירי נקרא Gui- 癸 והוא משויך לכליות. הסימנייה עצמה מורכבת מהשמים

ומכפות הרגלים, ולמעשה בסדר ההתפתחות של עשרת הגזעים השמימיים, מבטאת את השלב

הסופי (ממנו תתחיל יצירה חדשה)- חלחול המים מן השמים אל הארץ, איזון של Yang ו Yin .

הסימנייה Yi מתארת במקור את החיבור אל השפע השמימי והצטברותו במיכל המקודש – הרחם .

ניתוח ההקסגרמה יו מתוך ספר התמורות:

הטריאגרמה הארצית (התחתונה) היא CHEN - ☵ המייצגת את הרעם ואת החלק היאנגי של תנועת העץ. **הטריאגרמה השמימית** (העליונה) היא SUN - ☰ המייצגת את החלחול, החדירה וההתעוררות העדינה על ידי תנועת הרוח. כך מייצגת את החלק הייני של תנועת העץ. יחדיו מייצגת ההקסגרמה את תנועת העץ השלמה.

(הקסגרמת יו היא ההקסגרמה ההופכית להקסגרמה HENG – 32 המהווה את מרכז ספר התמורות ומורכבת מאותן טריאגרמות רק בסידור הפוך)

הקסגרמת הגרעין מורכבת מטריאגרמת KUN - ☷ הארץ וההכלה, ומעליה טריאגרמת KEN - ☶ ההר - ונקודת הדממה הפנימית. יחדיו מייצגת הקסגרמת הגרעין את תנועת האדמה השלמה. SHEN NONG השתמש בעץ (ההקסגרמה השלמה) על מנת לחדור ולעבד \ לבקוע את האדמה (הקסגרמת הגרעין), וכך פעל על פי חוק ה KE - חוק הבקרה על פי חמשת התנועות. בקרת העץ את האדמה על מנת לגרום לה להתעורר, לפעול ולייצר את תבואתה הפנימית.

מידע זה חשוב ומאפשר לנו להבין דבר נוסף. העץ פועל בקוד של רוח, זריחה, תנועה והפצה התואמים בעולם ההרבולוגיה לתכונות הטעם החריף, או למינון הנמוך ביותר של הטעם החמוץ, שכן עולם הטעמים של צמחי המרפא על פי חמשת התנועות הוא תמיד הופכי ומשלים למהות התנועה אותה הוא מייצג (לשם שימור חוקי ה Yin Yang).

כך אנו רואים שהמתכת המכווצת נפתחת על ידי הטעם החריף (ייצוג של האנרגיה העמוקה של המתכת – עץ), כי תנועת העץ המשתוללת מרוסנת על ידי יכולת הטעם החמוץ לכווץ אותה, כי האש האמונה על טרנספורמציה, התרחבות וחימום מנוקזת מטה ומוקשחת על ידי הטעם המר, ותכונת המים הזורמים והמרככים מיובשת על ידי הטעם המלוח.

הטעם השולט של הצמח Yi Mu Cao הוא חריף ומעצם שייכותו למשפחת המנטה הוא נושא בחובו ארומאטיות סמויה. מימד התנועה המקודדת לגוף בזכות הטעם החריף של צמח זה מאפשר את:

- התנועה בלב ומכאן ישירות אל ה Bao Mai
- את התנועה באספקט היאנגי של המים (Bi) ומכאן את הפתיחה והפינוי של צ'י המים,

והקשר אל ה Bao Luo.

• ואת תנועת ה Jue Yin הקשורה אל ליבת ה Yin והדם הפנימית ואל הרחם בפרט.
ניתוח ההקסגרמה עוזר לנו להבין כי בזכות האנרגיה המניעה האדמה מתעוררת, כך שפרי לבסוף יופיע. במקרה של צמח זה, הקשר לפיריון הוא משמעותי ופרקטי ביותר בקליניקה, בה אנו נתקלים בצורה שכיחה במצבים של היעדר תנועה, קיבעון או סטגנציה, המהווים מכשול ישיר בפני האם לייצר חיים חדשים.
כאן המקום לציין גם, כי חוק ה KE הוא החוק על פיו פועלות התנועות הגדולות בעשרת הגזעים השמימיים.

גרעין ההקסגרמה הינו (כפי שצוין) טריאגרמת **KUN** (קווים 2 3 4) - **הארץ**.
הטריאגרמה המכילה (BAO – המורכבת מהקווים 1 5 6) היא טריאגרמת **QIAN – השמים והיצירה**.
השמים מכילים את KUN – הארץ, בתוכם.

אחד משמותיו הנוספים של Yi Mu Cao הוא 坤草 Kun cao – . זהו אותו Kun מתוך ה Yi Jing המייצג את טריאגרמת הארץ, ההכלה והנשיות.
שם נוסף הוא Chong Wei ומשמעותו העמוקה מתגלה רק דרך חקירת הסימנייה העתיקה של Chong.

לרוב מתורגם Chong Wei כשפע מצוין, אך הסימנייה העתיקה - 充 養 על פי מילון ה Shou Wen מלמדת שלוש משמעויות עיקריות :

- כי זוהי אישה בהריון.
- עובר הפוך.
- או תינוק בוגר.

פרשנות זו מהווה קשר נוסף וישיר בדבר יכולתו של צמח זה לטפל ולסייע בפריון.
עתה (אני מאמין) ברורים יותר ההקשרים והסיבות לשמות השונים הבאים לתאר את מהות הצמח.
SHEN NONG אשר בבועתו החיצונית תאמה לשמים (הטריאגרמה המכילה), הכיל והבין את הארץ (הגרעין) שבתוכו ולכן עיקר לימודו והעברתו לבני האדם היה בדבר החקלאות ואמנות השימוש בטבע על פי חוקיות השמים לשם רפואה פנימית.

תכונות הצמח :

Heaven Qi

צבע הפרחים - לבן (מתכת), ורוד/סגול (אש).

טמפרטורה – קרירה (מתכת)

הצבעים וה Qi, מה שאנו מכנים כיום טמפרטורה, מהווים את החלק העדין, הנשגב והקשה לניתוח ולתפיסה עמוקה באמת (לתוך חלק זה נכנס גם ריח הצמח, הצורה וכיוון הצמיחה) בעת בואנו להבנת יכולותיו הרפואיות של הצמח. במקרה של Yi Mu Cao הצמח גדל בצורה ורטיקאלית כלפי מעלה, כאשר הפרחים צמודים לגבעול (ופרחים בדיוק במקום בו העלים מבלבים) וביניהם העלים צומחים דקים וארוכים כאשר הם מתעקלים כלפי מטה לכיוון הארץ :

תנועה הגבעול הורטיקאלית מייצגת את ההיבט היאנגי, השואף להתמזג עם השמים :

"הנה Qian (טריאגרמת היאנג השלם) בשלוותו הוא סגור בתוך עצמו, כשהינו נע תנועתו ישירה "

תנועת הפרחים ובייחוד העלים השואפים בכיוונום אל הארץ מייצגת את ההיבט הייני :

" הנה Kun (טריאגרמת היין השלם) בשלוותו הוא שרוי בתוך עצמו, כשהוא נע הוא נפתח, לפיכך

רחבה יצירתו "

פרק 1 מתוך ה Da Tuan מה Ten Wings בתרגום יורי גראוזה.

שילוב המידע הזה מוביל להבנה כי בחלקו השמימי, הצמח Yi Mu Cao יוצר איזון בין האש (פרחים

סגולים ורודים, ובדומה לקיץ - עליית הצמח מעלה בצורה ישירה) למתכת (קרירות, פרחים לבנים

ונטיית העלים בדומה לסתיו-לשוב אל הארץ).

האיזון בין אש למתכת מאפשר את הסרת הקיבעון והסטגנציה הטמונים במהותו של צמח זה.

:Earth Qi

טעם – חריף (מתכת) – התנועה הפנימית של החריף היא עץ וקשורה ליכולת ההפצה, ההנעה והפיזור (רמת ה Qi). מר (אש - רמת ה Xue רמת ה Shen). הטעם המר כאן הוא עדין ומטרתו כמו בכל הצמחים המניעים את הדם אינה לנקז חום או לייבש לחות, אלא לכוון את הצמח אל הלב). החלק הארצי הוא גם החלק אותו ניתן לחוש ביתר קלות. המטופל או המטופלת מגיבים בצורה ישירה לטעמים השונים. גם ברמה זו אנו רואים את האיזון בין האש(הטעם המר), למתכת(הטעם החריף) ואת ההכוונה אל הלב תוך כדי יצירת תנועה קרירה ומאוזנת.

:Men Qi

ערוצים – BI (מים יאנג) Liv (עץ יין) Ht (אש יין).

מינון – 9-60 לעיתים עד 120 גרם.

תפקודים קלאסיים על פי ה Shen Nong Ben Cao Jing :

חריף וחסמים.

בעיקר מאפשר בהירות לעיניים.

מעצים את התמצית – Jing.

מפנה \ מסלק \ מוציא Qi של המים.

לקיחה זהירה עשויה לגרום לגוף לחוש קל.

הגבעול בעיקר מטפל ב Yin Zheng – קשרירים רדומים ומגרדים או חוזרים (בתרגומו של Wiseman).

ניתן לשימוש במי אמבט לתינוקות שזה עתה נולדו.

גדל בעיקר ליד מקורות מים – בריכות וביצות.

תפקודים על פי ה Materia Medica מאת בנסקי וגמבל:

מאפשר סירקולציה נכונה של זרימת הדם – הנעה וויסות:

בעיקר בשימוש לפתולוגיות גניקולוגיות כגון – חוסר פריון, מחזור לא סדיר, pms, כאב בטן לאחר לידה.

מניע את הדם ופותח סטגנציות :

לכאב בטן, מסה בטנית ניידת, אי סדירות המחזור וחוסר פריון הנוצרים מסטגנצית דם.

משתן ומפחית נפיחות :

לטיפול בבצקת אקוטית, במיוחד יעיל לבצקת המלווה בשתן דמי.

סיכום

צמח ייחודי הגדל לאור הירח, נושא בתוכו את תמציתו ומעבירה לאישה.
משיב את הוויסות, המחזוריות, זרימת הדם והתנועה התקינה בין המים לאש ברחם.
מאפשר שפע ותנועה וחיבור עמוק אל הליבה.

ביבליוגרפיה:

Yang Shou Zhong בתרגום Shen Nong Ben Cao Jing

Li Shi zhen - Ben Cao Gang Mu

Tao Hong Jing – Ben Cao Jing Ji Zhu

Yi Jing – בתרגומים שונים של Richard Wilhelm ויורי גראוזה, לימוד מאת רוני ספיר.

Bing Wang – Su Wen

Bensky and Gamble – Chinese Herbal Materia Medica

Stems And Branches – רוני ספיר

ז'אן מארק איסלה – ניתוח חודשי השנה על פי הרפואה הסינית הקלאסית.

Shou Wen Jie Zi מילון

Zhong Wen מילון

מילון אטימולוגית הסימניות הסיניות הקלאסיות.